

РЕШЕНИЕ

№ 6909

гр. София, 17.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 06.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **8723** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на М. Е. Й., ЕГН: [ЕГН], от [населено място] срещу Решение № 2153-21-164 от 24.06.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/1 от 24.02.2020г. на длъжностно лице по ПО, с което на основание чл.74, ал.1 от КСО ѝ е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване (ИОЗ) за трайно намалена работоспособност / вид и степен на увреждане 80 на сто, считано от 09.12.2020 г.

Счита, че решението е неправилно и незаконосъобразно относно определената начална дата на отпускане на пенсията. Счита, че пенсията неправилно ѝ е отпусната от 09.12.2020 г., вместо от 06.10.2020 г. - датата на инвалидизирането ѝ, определена в Експертното решение (ЕР) на ТЕЛК № 3936/209/15.12.2020 г. Излага, че заявлението ѝ за отпускане на лична пенсия за ИОЗ е подадено на 17.12.2020 г., тъй като решението на ТЕЛК било от дата 15.12.2020 г., в която връзка счита заявлението си за подадено в законоустановения двумесечен срок и иска пенсията ѝ да бъде отпусната от датата на инвалидизирането - 06.10.2020 г. Жалбоподателката е посочила, че е обжалвала експертното решение на ТЕЛК пред НЕЛК. Моли за отмяна на процесното решение. В съдебно заседание се явява се явява лично. Поддържа жалбата, представя

писмена защита.

Ответникът- ТП на НОИ С. град чрез юрисконсулт Б., която оспорва жалбата. Моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Не претендира разноски.

Административен Съд С. – град, 3 отделение, 60 състав, след като взе предвид наведените от страните доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

От административната преписка се установява, че със Заявление вх. № Ц 2112-21-2553 от 17.12.2020 г. М. Е. Й. е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване (ИОЗ). Към заявлението е приложено ЕР на ТЕЛК № 3936/209/ 15.12.2020 г., с които органите на медицинската експертиза са дали оценка на работоспособността на М. Й. 80 % трайно намалена работоспособност (ТНР) с дата на инвалидизиране 06.10.2020 г. и срок на инвалидността 01.12.2023 г. Към заявлението е приложено и удостоверение образец УП-16 с № Ц 2165-21 - 176 от 15.12.2020г., издадено от ТП на НОИ С.-град за внесени на 09.12.2020 г. осигурителни вноски за осигурителен стаж по чл.9а, ал.1 от КСО.

По представени документи за осигурителен стаж и доход и по данни от регистъра на осигурените лица (Р.) към датата на инвалидизиране - 06.10.2020 г., определена в решението на ТЕЛК, М. Й. има навършена възраст - 41 години 09 месеца и 16 дни и зачетен осигурителен стаж по представени документи и по данни от Р. до дата на инвалидизиране - 04 години 03 месеца 09 дни.

Към 09.12.2020 г. началната дата на пенсията за инвалидност поради общо заболяване зачетения осигурителен стаж е 05 години 02 месеца 09 дни от които 09 месеца приравнено на осигурителен стаж време по чл. 9а, ал. 1 от КСО за внесени осигурителни вноски, въз основа на Диплома № 98190/28.10.2008 г. от Технически университет - С. за период на обучение по документа от 07.08.2004 г. - 23.07.2008 г., удостоверява с обр. УП-16 с № Ц 2165-21 - 176 от 15.12.2020 г., издаден от ТП на НОИ С.-град въз основа на представена вносна бележка за внесени вноски по банков път от дата 09.12.2020 г. осигурителни вноски за период на обучение от 07.08.2004 г. до 07.05.2005 г.

Прието е, че съгласно чл. 9а, ал. 1 от КСО за осигурителен стаж при пенсиониране, се зачита времето на обучение на лицата, завършили висше или полувисше образование, но не повече от срока на обучението, предвиден по учебния план за завършената специалност, като в чл. 9а, ал. 6 се сочи, че за осигурителен стаж по ал.1 се зачитат периодите, за които са внесени осигурителни вноски.

С постъпило уведомление вх. № 1049-21-186/04.02.2020 г. НЕЛК информира пенсионния орган, че има образувано административно производство по жалба с вх. № 14795/ 29.12.2020 г. по чл. 112 от Закона за здравето против ЕР на ТЕЛК № 3936 от

15.12.2020 г.

Пенсионния орган е приел, че съгласно чл. 98, ал.7 от КСО, ако решението на ТЕЛК е обжалвано по реда на чл.112 от Закона за здравето, до влизането в сила на решението на НЕЛК, съответно на съда по обжалваното решение на органите на медицинската експертиза, се отпуска, възобновява и възстановява пенсия за инвалидност в размер на социалната пенсия за старост.

В резултат с Разпореждане № [ЕГН]/1 от 24.02.2021 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване на М. Й. е отпусната лична пенсия за ИОЗ по чл. 74, ал. 1 от КСО, считано от 09.12.2020 г. със срок до 01.12.2023 г., като същата е определена в минимален размер, съгласно чл. 98, ал. 7 от КСО.

Разпореждането е връчено на 19.03.2021г. /л.31/. Срещу Разпореждане № [ЕГН]/1 от 24.02.2021 г. на длъжностно лице по ПО, с което на основание чл.74, ал.1 от КСО й е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване (ИОЗ) за трайно намалена работоспособност /вид и степен на увреждане 80 на сто, считано от 09.12.2020 г. М. Й. е подала жалба с вх. № 2175-21-406 от 16.04.2021 г.

В хода на контролно производство в ТП на НОИ С. град с вх. № 1011-21-9817 от 28.05.2021 г. е постъпило ЕР на НЕЛК № 0754/059/ 31.03.2021 г., с което ЕР на ТЕЛК № 3936/209/ 15.12.2020 г. е отменено и НЕЛК се е произнесла по същество, като е определила нова дата на инвалидизиране - 25.09.2020 г. и нов срок на инвалидността до 01.12.2022 г., като оценката на трайно намалената работоспособност е запазена.

С оглед горепосочените факти и обстоятелства и правна страна на спора, контролния орган е приел, че определената нова дата на инвалидизиране - 25.09.2020 г., се явява неотнормисима досежно началната дата на отпускане на личната пенсия за ИОЗ на М. Е. Й., тъй като към тази дата лицето не отговаря на условията по чл. 74, ал. 1, т.4 от КСО за наличие на 5 години осигурителен стаж до датата на инвалидизиране.

В резултат е издадено процесното Решение № 2153-21-164 от 24.06.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/1 от 24.02.2020г. на длъжностно лице по ПО.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е допустима, като е подадена в срока по чл. 118, ал.1 от КСО и от лице, което има право на оспорване по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК.

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149 от АПК- Решение № 2153-21-164 от 24.06.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. – град е връчено на 13.08.2021г., а жалбата до съда е подадена на 26.08.2021г., от лице, имащо правен интерес от оспорване и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по чл. 117 от КСО- директорът на ТП на НОИ С.-град. Потвърденото с него разпореждане също е издадено от компетентен орган. Двата акта отговарят на изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК и съдържат всички задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания, послужили за издаването им. При издаването на решението, както и на потвърденото с него разпореждане не са допуснати съществени процесуални нарушения.

В хода на съдебното производство не са представени доказателства, установяващи факти, различни от установените факти в административното производство. Спора не е по фактите, а по правното прилагане на закона.

Съдът приема, че при издаването на процесното разпореждане, пенсионният орган е обсъдил всички известни относими факти, поради което не е налице нарушение на закона, свързано с неправилно изчисляване на трудовия стаж.

Спорът се свежда до това правилно ли е определената начална дата на отпускане на пенсията от 09.12.2020 г., вместо от 06.10.2020 г. - датата на инвалидизирането, определена в Експертното решение (ЕР) на ТЕЛК № 3936/209/15.12.2020 г., тъй като заявлението за отпускане на лична пенсия за ИОЗ е подадено на 17.12.2020 г., а решението на ТЕЛК е от дата 15.12.2020 г., в която връзка се счита, че заявлението е подадено в законоустановения двумесечен срок с искане пенсията да бъде отпусната от датата на инвалидизирането - 06.10.2020 г.

Съгласно чл. 71 от КСО лицата имат право на пенсия за инвалидност, когато са изгубили напълно или частично работоспособността си завинаги или за продължително време. Съгласно чл. 72 от КСО пенсия за инвалидност се определя на лица с 50 и над 50 на сто ТНР / вид и степен на увреждане.

Правото на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване се поражда от датата на инвалидизирането и се отпуска за срока на инвалидността, ако лицето отговаря на изискванията на разпоредбата на чл.74 от КСО.

Съгласно разпоредбата на чл.74, ал. 1, т. 4 от КСО осигурените лица над 30 годишна възраст придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж до дата на инвалидизиране 5 години, като съгласно ал. 2 една трета от осигурителния стаж или една година и осем месеца трябва да е действителен осигурителен стаж.

Съгласно § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО, "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 и 5. Следователно, за да се счита едно лице за осигурено е необходимо по отношение на него да са налице едновременно следните условия: да извършва трудова дейност, която е основание за осигуряване по чл. 4 и чл.

4а, ал. 1 от КСО и да са внесени или дължими осигурителни вноски върху възнаграждение.

Безспорно по делото е установено, че М. Й. има зачетен осигурителен стаж до датата на инвалидизиране - 4 години 03 месеца и 09 дни. От друга страна към 09.12.2020 г. началната дата на пенсията за инвалидност поради общо заболяване зачетения осигурителен стаж е 05 години 02 месеца 09 дни от които 09 месеца приравнено на осигурителен стаж време по чл. 9а, ал. 1 от КСО за внесени осигурителни вноски, въз основа на Диплома № 98190/28.10.2008 г. от Технически университет - С. за период на обучение по документа от 07.08.2004 г. - 23.07.2008 г., удостоверен с обр. УП-16 с № Ц 2165-21 - 176 от 15.12.2020 г., издаден от ТП на НОИ С.-град въз основа на представена вносна бележка за внесени вноски по банков път от дата 09.12.2020 г. осигурителни вноски за период на обучение от 07.08.2004 г. до 07.05.2005 г.

Както съдът посочи в мотивите според чл. 74, ал. 1 от КСО осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането над 30-годишна възраст - 5 години. Текста на разпоредбата посочва "осигурените придобиват", в случая жалбоподателя към 06.10.2020 г. няма доказателства, че притежава 5 г. осигурителен стаж, за да придобие правото да получава пенсия към датата на подаване на заявлението.

В конкретния случай с ЕР на ТЕЛК № 3936/209/15.12.2020 г. е определена дата на инвалидизиране - 06.10.2020 г., към която дата законосъобразно органа е приел, че М. Й. не е отговаряла на изискването на чл.74, ал.1, т.4 от КСО за наличие на 5 години осигурителен стаж до датата на инвалидизиране. Изискуемия стаж лицето придобива на 09.12.2020 г. по реда на чл.9а, ал. 1 от КСО. Това била последната дата, на която Й. внесла осигурителните вноски, за да се изпълни условието за петгодишен общ осигурителен стаж, с оглед придобиване право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване и съобразно чл. 9а, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 9а, ал. 3 КСО

Видно от доказателствата по делото е, че за М. Й. правото на пенсия за ИОЗ е възникнало от датата на внасяне на осигурителни вноски по чл.9а, ал.1 от КСО и съгласно чл.94, ал.1 от КСО заявлението от 17.12.2020 г. се явява, подадено в двумесечния срок от придобиване на правото, поради което началната дата на отпускане на пенсията е правилно и законосъобразно определена. /в този смисъл е и практиката на ВАС – Решение № 5525 от 05.05.2021 г. по АДМ. Д. № 1172/2021 г., VI ОТД. на ВАС/

Правилата, които определят началната дата на отпускане на пенсията се намират в разпоредбите на чл.94 от КСО.

Съгласно нормата на чл. 94, ал. 1 и ал. 3 КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

Разпоредбата на чл. 94, ал.1 от КСО предвижда две хипотези за определяне на началната дата на отпускане на съответния вид пенсия:

Първата хипотеза предполага спазване на двумесечния срок, считано от датата на придобиване на правото на пенсия, в който лицето следва да подаде заявление и да представи към него изискуемите документи за преценката на правото.

Втората хипотеза включва случаите, когато двумесечният срок, от датата на пораждаване на правото на пенсия, е пропуснат, независимо от причините, които са правно ирелевантни, и заявлението с необходимите документи е подадено след изтичане на определения в чл. 94, ал.1 от КСО срок. В този случай пенсията се отпуска от датата на подаване на заявлението пред компетентните пенсионни органи.

Материалноправните разпоредби на чл. 94 от КСО са императивни и административният орган, работещ в условията на обвързана компетентност, е длъжен да се съобрази с тях, като следва да ги приложи в точно, без да има възможност за самостоятелна преценка и съответно отклоняване от съдържанието им.

Въпреки субективното усещане за „житейската несправедливост“ в конкретния случай, съда следва да съобразява правилното прилагане на закона.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че обжалваното решение не страда от пороци, водещи до неговата нищожност или незаконосъобразност. Оспореният акт е законосъобразен, а жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена, като неоснователна.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 143 от АПК, ал. 3 от АПК, но тъй като не е претендирано съда не дължи произнасяне.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, във връзка с чл. 118, ал. 3 от КСО, Административен съд София-град, 60 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Е. Й., ЕГН: [ЕГН], от [населено място] срещу Решение № 2153-21-164 от 24.06.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/1 от 24.02.2020г. на длъжностно лице по ПО, с което на основание чл.74, ал.1 от КСО ѝ е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване (ИОЗ) за трайно намалена работоспособност /вид и степен на увреждане 80 на сто, считано от 09.12.2020 г.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: